Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1096

[Total No. of Pages : 2

[5456] - 1001
B.P. Ed. (Semester - I)
PHYSICAL EDUCATION
Foundations of Physical Education
(2015 Pattern)

Time :3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :-

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Answer any four questions in detail. **[4 × 10 = 40]**

a) What is sociology? Role of Physical education & sports in social integration.

b) Define Physical Education & explain the aim and objectives of Physical Education.

c) Historical development of Physical Education in India during Ancient period.

d) Career opportunities in Physical Education and Sports.

e) Trends in Physical Education in Greece.

f) Idealism in Physical Education and Sports.

Q2) Answer the following questions. **[4 × 6 = 24]**

a) Naturalism in Physical Education.

b) Scope of Physical education.

c) The Legend-Sachin Tendulkar.

d) Gender issues in Physical Education.

Q3) Short Notes. (Any four) **[4 × 4 = 16]**

a) Realism in Physical Education.

b) Concepts of general education.

c) Physical Education trends in U.S.A.

d) Role conflicts in Sports.

e) Professional values of Physical Education Teacher.

f) Indian Legend - P.T. Usha.

ⓘ ⓘ ⓘ

P.T.O.

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1096

[5456] - 1001
B.P. Ed. (Semester - I)
PHYSICAL EDUCATION
Foundations of Physical Education
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. **[4 × 10 = 40]**

अ) समाजशास्त्र म्हणजे काय? सामाजिक ऐक्य राखण्यात शारीरिक शिक्षण व खेळ यांची भूमिका लिहा.

ब) शारीरिक शिक्षणाची व्याख्या देवुन शारीरिक शिक्षणाची ध्येय व उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.

क) प्राचीन कालखंडात भारतात शारीरिक शिक्षणाची ऐतिहासीक वाटचाल लिहा.

ड) शारीरिक शिक्षण व खेळातील व्यावसायीक संधी लिहा.

इ) ग्रीसमधील शारीरिक शिक्षणाची वाटचाल.

फ) शारीरिक शिक्षण व खेळातील आदर्शवाद.

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. **[4 × 6 = 24]**

अ) शारीरिक शिक्षणातील निसर्गवाद

ब) शारीरिक शिक्षणाची व्याप्ती

क) महान खेळाडु – सचिन तेंडुलकर

ड) शारीरिक शिक्षणातील लिंगनिहायता.

प्र.3) टिपा लिहा.(कोणतेही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) शारीरिक शिक्षणातील वास्तववाद

ब) सामान्य शिक्षणाची संकल्पना

क) अमेरिकेतील शारीरिक शिक्षणाची वाटचाल

ड) खेळातील भुमिकेची असंदीग्धता.

इ) शारीरिक शिक्षण शिक्षकाची व्यावसायीक मुल्ये

फ) महान खेळाडु – पी.टी. उषा.

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1097

[Total No. of Pages : 2

[5456] - 1002
B.P.Ed. (Semester - I)
PSYCHOLOGY OF LEARNER
(2015 Pattern)

Time :3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :-

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Answer any four. **[40]**

a) Define Instincts. Write classifications of Instincts by McDougals.

b) Define Growth and Development. Explain Early childhood stage in detail.

c) Define Personality & explain different classifications of personality in detail.

d) Define Emotions. Write types of Emotions.

e) Define Spectators and explain types of Spectators.

f) What is Learning? Explain Transfer of Learning using sports examples.

Q2) Answer in brief. **[24]**

a) Define Sports Psychology (any 2). Write importance of Sports Psychology to players.

b) Write role of Learner - different Learning situations.

c) Define Attention & write its types.

d) Characteristics of Sportsmen pre & during competition.

Q3) Short notes. (any 4) **[16]**

a) Laws of Learning

b) Role of Teacher as Co-Learner.

c) Types of Motivation.

d) Techniques of Relaxation (Anxiety)

e) Types of Aggression.

ⓘⓘⓘ

P.T.O.

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1097

[5456] - 1002
B.P.Ed. (Semester - I)
PSYCHOLOGY OF LEARNER
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :– 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) सहजप्रवृत्तीची व्याख्या लिहा. मॅक्ड्युगल यांचे सहजप्रवृत्तीचे वर्गीकरण लिहा.

ब) वाढ आणि विकासाची व्याख्या लिहा. पूर्व शैशवावस्था सविस्तर स्पष्ट करा.

क) व्यक्तिमत्वाची व्याख्या लिहा व व्यक्तिमत्वाचे वर्गीकरण सविस्तर लिहा.

ड) भावनेची व्याख्या लिहा. भावनेचे प्रकार लिहा.

इ) प्रेक्षकांची व्याख्या लिहा आणि प्रेक्षकांचे प्रकार सविस्तर लिहा.

फ) अध्ययन म्हणजे काय? क्रीडेतील उदाहरणांसह अध्ययन संक्रमण स्पष्ट करा.

प्र.2) खालील सर्व प्रश्न सोडवा. **[24]**

अ) क्रीडा मानसशास्त्राच्या दोन व्याख्या लिहा. खेळाडूसाठी क्रीडामानसशास्त्राचे महत्व लिहा.

ब) अध्ययन कर्त्याची भूमिका – विविध अध्ययन परिस्थितीतील.

क) अवधानाची व्याख्या लिहा. अध्ययनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

ड) पूर्व व स्पर्धेदरम्यानची खेळाडूंची गुणवैशिष्ट्ये लिहा.

प्र.3) टीपा लिहा.(कोणत्याही चार) **[16]**

अ) अध्ययनाचे नियम

ब) सहअध्ययन कर्त्याप्रमाने शिक्षकाची भूमिका.

क) प्रेरणेचे प्रकार लिहा.

ड) शिथिलीकरणांचे तंत्र (चिंता)

इ) आक्रमकतेचे प्रकार.

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1098

[Total No. of Pages : 2

[5456] - 1003

B.P.Ed. (Semester-I)

LEARNING TO TEACH PHYSICAL EDUCATION

(2015 Pattern)

Time :3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :-

1) *Attempt all questions.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Attempt any four questions from the following : **[40]**

a) Explain the traits of a physically educated person.

b) What are the aspects of extension in content development process. Give example of extension of any activity/game.

c) Write about the factors to be considered for planning. Develop an year plan of phy. Edu. for any one grade.

d) Describe the strategies to establish learning environment.

e) What are the factors to be considered for choosing teaching styles?

f) Explain the strategies used in teaching a large class.

Q2) Attempt all the questions : **[24]**

a) Explain the elements of a PE lesson plan.

b) Describe the convergent discovery style.

c) What are the stages of motor learning? Write its implications.

d) Write in brief about boundaries, Start, stop signals, equipment management in PE class.

Q3) Write short notes (any four) : **[16]**

a) Classification of fundamental motor skills.

b) Command style of teaching

c) Importance & types of feedback

d) Objectives of physical education.

e) Strategies for preventing misbehaviour

f) Characteristics of an effective PE class

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1098

[5456] - 1003

B.P.Ed. (Semester-I)

LEARNING TO TEACH PHYSICAL EDUCATION

(2015 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) पुढीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) शारीरिक शिक्षणाने सुशिक्षित व्यक्तीचे गुणधर्म स्पष्ट करा.

ब) आशय विकसन प्रक्रीयेतील विस्तार कार्याचे घटक काय असतात? कोणत्याही एका खेळ/उपक्रमाचे विस्तार कार्याचे उदाहरण द्या.

क) नियोजन करताना विचारात घ्यावयाचे घटकांबद्दल लिहा. कोणत्याही एका इयत्तेसाठी शारीरिक शिक्षणाचे वार्षिक नियोजन करा.

ड) अध्ययन वातावरण निर्माण करण्यासाठी उपाययोजना लिहा.

इ) अध्यापन शैली निवडीमध्ये लक्षात घ्यायचे घटक कोणते?

फ) मोठ्या संख्येच्या वर्गाला शा.शिक्षण शिकविताना करण्याच्या उपाययोजना स्पष्ट करा.

प्र.2) पुढील सर्व प्रश्न सोडवा. **[24]**

अ) शा.शिक्षण पाठ नियोजनातील घटक स्पष्ट करा.

ब) केंद्रोत्सारी (कॉन्व्हर्जंट) शोध शैलीचे वर्णन करा.

क) कारक अध्ययनाचे स्तर काय असतात? मतितार्थ स्पष्ट करा.

ड) शा.शि पाठासाठी मर्यादारेषा (बाउंड्रीज), स्टार्ट - स्टॉप सिग्नल, साहित्य व्यवस्थापन याबद्दल थोडक्यात लिहा.

प्र.3) टीपा लिहा.(कोणत्याही चार) **[16]**

अ) मुलभूत हालचाल कौशल्यांचे वर्गीकरण

ब) हुकूम / आज्ञा शैली

क) फिडबॅक (प्रत्याभरण) प्रकार व महत्व

ड) शारीरिक शिक्षणाची उद्दिष्टे

इ) गैरवर्तन रोखण्यासाठी प्रतिबंधकात्मक उपाययोजना

फ) प्रभावी शारीरिक शिक्षण पाठाची वैशिष्ट्ये.

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1099

[Total No. of Pages : 14

[5456]-1004

B.P.Ed. (Semester - I)

METHODOLOGY OF TEACHING MARATHI (Optional)

मराठी अध्यापन पध्दती (Paper - IV)

(2015 Pattern)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्रश्न1) खालील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[4 × 10 = 40]**

अ) मातृभाषेचे विशेष उद्दिष्टे उदाहरणासह सविस्तर स्पष्ट करा.

ब) मातृभाषेची सद्य:स्थिती सांगुन मातृभाषेच्या समृध्दीसाठी तुमच्या मते उपक्रम सुचवा.

क) नियोजनाच्या व्याख्या देवून कोणत्याही एका इयत्तेचे पाठाचे टाचण तयार करा.

ड) वाचनाचे प्रकार सांगुन वाचनाचे फायदे लिहा.

इ) आशययुक्त अध्यापन पध्दती म्हणजे काय? आशययुक्त अध्यापन पध्दतीची उद्दिष्टे लिहा.

प्रश्न2) खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[6 × 4 = 24]**

अ) मातृभाषेचे अध्ययन – अध्यापनाची तत्वे स्पष्ट करा.

ब) शैक्षणिक साधनाचे प्रकार सांगुन दृक साधने अध्यापनात प्रभावी कसे ठरतात ते उदाहरणासह स्पष्ट करा.

क) आदर्श पाठ्यपुस्तकाचे अंतरंग व बहिरंग स्पष्ट करा.

ड) व्याकरण अध्यापनाचे फायदे लिहा.

इ) नाट्यीकरण पध्दतीचे गुणदोष लिहा.

फ) आशययुक्त अध्यापन पध्दतीचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्रश्न3) टीप लिहा. (कोणत्याही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) अध्ययन – अध्यापनातील फरक स्पष्ट करा.

ब) वाचनाची व्याख्या द्या. वाचनचे कौशल्ये सुधारण्यासाठी उपक्रम सुचवा.

क) काव्य अध्यापनाचे महत्त्व

ड) मातृभाषा शिक्षकाची गुणवैशिष्टे लिहा.

इ) आशययुक्त अध्यापन पध्दतीची उपयुक्तता लिहा.

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1099

[5456]-1004
B.P.Ed. (Semester - I)
METHODOLOGY OF TEACHING HINDI
हिन्दी अध्यापन पद्धती
(2015 Pattern)

समय : 3 घंटे] *[पूर्णांक : 80*

प्रश्न1) किसी चार प्रश्नों के सविस्तर उत्तर लिखें। **[4 × 10 = 40]**

अ) लिखित और मौखिक रचना का परस्पर संबंध स्पष्ट करें।

ब) वेस्ट और संरचना प्रणाली को स्पष्ट करें।

क) काव्य शिक्षा का उद्देश एवं लाभ स्पष्ट करें।

ड) हिन्दी अध्यापक के आवश्यक गुणों का वर्णन करें।

इ) सुक्ष्म अध्यापन पद्धती का स्वरूप स्पष्ट करें।

फ) पाठ नियोजन को स्पष्ट करे।

प्रश्न2) प्रश्नों के उत्तर लिखिए। **[4 × 6 = 24]**

अ) त्रिभाषा सूत्र को स्पष्ट किजिए।

ब) साहयक साधनों की भेद और वर्गीकरण स्पष्ट करते हुए दृकश्राव्य साधनों की जानकारी दे।

क) मौन वाचन का स्वरूप स्पष्ट करे।

ड) सुक्ष्म अध्यापन का महत्व स्पष्ट करे।

प्रश्न3) टिपण्णीयाँ लिखे। (किन्हीं चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) भाषा शिक्षा मे व्याकरण का स्थान।

ब) पद्य पाठ का स्वरूप।

क) वाचन के रूप और उद्देश।

ड) सुक्ष्म अध्यापन के उपकौशल्यों की सुची बनाइए।

इ) औपचारिक व्याकरण।

फ) हिन्दी अध्यापन के उद्देश।

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 4]

P1099

[5456]-1004

B.P.Ed. (Semester - I)

METHODOLOGY OF TEACHING ENGLISH EDUCATION

(2015 Pattern)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all questions. All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Attempt all the questions given below **[8]**

1) _____ is the oldest method of teaching english.
   a) Structural method
   b) Dr. West's Method
   c) Grammar translation method
   d) Direct method

2) The method which is based on the principle of purposeful silent reading, with selected & well graded vocabulary & the use of mother tongue is called ______.
   a) Dr. Gaten by's method
   b) Dr. Kirkman's method
   c) Dr. Weber's method
   d) Dr. West's method

3) ________ is a method of par excellence of teaching English at the junior stage.
   a) Drama b) Story-telling
   c) Debates d) language games

4) ______ is a formal method of Interactive and representational argument.
   a) Debates b) Discussions
   c) Dramatization d) Duet

5) _____ is not a type of prose.
   a) Story b) Narration
   c) Play d) Essay

6) ______ leads to emotional imaginative intellectual, aesthetic & inuitive personality development of pupils
   a) Poetry b) prose
   c) Reading d) compositions

munotes.in

7) Inductive means proceed from _____ to ____.

a) Laws to observation
b) Observation to laws
c) Laws to practice
d) practice to laws

8) Vocabulary involves ______.

a) Spelling
b) Composition
c) Comprehension
d) Patterns

Q2) Attempt all questions given below. **[8 × 3 = 24]**

a) what are the general objectives of teaching English.

b) Definition & meaning of content cum methodology

c) Define grammar translation method & write its principles.

d) What are the characteristics of Dr. West's new method.

e) What is oral & silent reading?

f) What are the characteristics of a textbook?

g) Define grammar & write its types

h) List down the different types of teaching aids.

munotes.in

Q3) Attempt any one from each set given **[4 × 8 = 32]**

1) a) Write about the importance of English

OR

b) Discuss concept & nature of content cum methodology

2) a) Write about Dramatization

OR

b) Write about storytelling

3) a) Difference between reader & text book.

OR

b) Classification of compositions.

4) a) Methods of teaching grammar.

OR

b) Importance of teaching aids.

Q4) Attempt any one of the questions given below. **[1 × 16 = 16]**

a) Explain in detail objectives of teaching english.

b) Write in detail about the grammar translation method.

c) Teaching of prose write its aims, types & procedure.

d) Define grammar & explain in detail types of grammar.

ⓘ ⓘ ⓘ

Total No. of Questions : 3]

P1099

[5456]-1004

B.P.Ed. (Semester - I)

METHODOLOGY OF TEACHING HISTORY EDUCATION

(2015 Pattern)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Attempt any four questions of the following : **[40]**

a) Importance of History in school curriculum and human life - Discuss.
b) Illustrate criteria of ideal textbook of history.
c) Explain any two methods of teaching history.
d) Describe need and importance of CCM in teaching - learning of history.
e) Write use of different teaching aids in teaching history.
f) Write aims and objectives of teaching history.

Q2) Attempt all questions of the following. **[24]**

a) Write meaning and scope of history.
b) Explain special qualities of history teacher.
c) Describe kinds of history.
d) Illustrate concept of CCM

Q3) Write short notes any four. **[16]**

a) Lesson plan
b) History teacher organization.
c) Implementation of CCM
d) History and Geography Correlation.
e) Principles of curriculum construction.

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1099

[5456]-1004
B.P.Ed. (Semester - I)
METHODOLOGY OF TEACHING HISTORY EDUCATON
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात..

प्रश्न1) खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[4 × 10 = 40]**

अ) शालेय अभ्यासक्रमात आणि मानवी जीवनात इतिहासाचे महत्व – चर्चा करा.

ब) इतिहासाच्या आदर्श पाठ्यपुस्तकाचे निकष सोदाहरण स्पष्ट करा.

क) इतिहास अध्यापनाच्या कोणत्याही दोन पध्दती स्पष्ट करा.

ड) इतिहास अध्ययन – अध्यापनात आशययुक्त अध्यापनाची गरज आणि महत्व वर्णन करा.

इ) इतिहास अध्यापनात विविध शैक्षणिक साधनांच्या उपयोग लिहा.

फ) इतिहास अध्यापनाची ध्येय उदिष्ट्ये लिहा.

प्रश्न2) खालील सर्व प्रश्न सोडवा. **[4 × 6 = 24]**

अ) इतिहासाचा अर्थ व व्याप्ती लिहा.

ब) इतिहास शिक्षकाच्या विशेष गुणवत्ता स्पष्ट करा.

क) इतिहासाचे प्रकार वर्णन करा.

ड) आशययुक्त अध्यापन संकल्पना सोदाहरण लिहा.

प्रश्न3) टीपा लिहा (कोणत्याही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) पाठ नियोजन

ब) इतिहास शिक्षक संघटन

क) आशययुक्त अध्यापनाची अंमलबजावणी

ड) इतिहास – भूगोल समवाय

इ) अभ्यासक्रम रचनेची तत्वे

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1099

[5456]-1004

B.P.Ed. (Semester - I)

METHODOLOGY OF TEACHING-GEOGRAPHY

(2015 Pattern) (Paper - IV)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write down in brief (any four) **[4 × 10 = 40]**

a) What is geography? Explain the goal & objective of Geography?

b) Explain the Relation of Geography with human life.

c) What is regional method, Explain its types in brief?

d) What is values, list out the values which can develope through geography curriculum?

e) What is content cum methodology, Explain its merits.

f) Explain the inter-relation between geography and other subjects.

Q2) Write answer in brief. **[4 × 6 = 24]**

a) Explain the importance of local geography.

b) Write down charecteristics of Ideal Text Book.

c) Write down merits of Concentric method for Curriculum.

d) Define Curriculum (minimum 2 defination), List out the methods.

Q3) Short notes (any four) **[4 × 4 =16]**

a) Educational tool of geography Subject.

b) Types of Maps & MAP.

c) Evaluation tool in Geography Subject.

d) Geography & History.

e) Geography Teacher.

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1099

[5456]-1004
B.P.Ed. (Semester - I)
METHODOLOGY OF TEACHING GEOGRAPHY
(2015 Pattern) (Paper - IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न1) खालील पैकी कोणतेही चार सोडवा. **[4 × 10 = 40]**

अ) भूगोल म्हणजे काय? भूगोलाचे ध्येय व उद्दीष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) भूगोलाचे मानवी जीवनाशी असणारे संबध स्पष्ट करा.

क) प्रादेशिक अध्यापन पध्दती म्हणजे काय ते सांगून त्यातील प्रकारांबाबत थोडक्यात मांडा.

ड) मुल्ये म्हणजे काय ते सांगुन भूगोल अभ्यासक्रमातून विकसित होणारी मुल्ये लिहा.

इ) आशययुक्त अध्यापन पध्दती म्हणजे काय ते सांगून त्याचे फायदे स्पष्ट करा?

फ) भूगोल व इतर शालेय विषयांचा संबंध स्पष्ट करा?

प्रश्न2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. **[4 × 6 = 24]**

अ) स्थानीक भूगोलाचे महत्व स्पष्ट करा.

ब) आदर्श पाठ्यपुस्तकाची लक्षणे लिहा.

क) समकेंद्रिय अध्यापन पध्दतीतील फायदे लिहा.

ड) अभ्यास क्रम म्हणजे काय (किमान 2 व्याख्या), अभ्यासक्रमाचे प्रकारांची यादि करा.

प्रश्न3) टिपा लिहा (कोणतेही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) भूगोल विषयाची शैक्षणिक साधने

ब) नकाशा व नकाशा प्रकार

क) भूगोल विषयाचे मुल्यमापन साधने

ड) भूगोल आणि इतिहास.

इ) भूगोल विषय शिक्षक

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 4]

P1099

[5456]-1004

B.P.Ed. (Semester - I)

METHODOLOGY OF TEACHING MATHEMATICS

(2015 Pattern)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Answer in one sentence. **[8]**

a) Video as teaching aid.
b) Project method as teaching.
c) Practice work
d) Indirect variable
e) Exterior angle of triangle
f) CCM- content
g) CCM-Observable skills.
h) Tangent - define

munotes.in

Q2) Answer in short **[24]**

a) Objectives of teaching mathematics at primary level.
b) Charts as teaching aid.
c) Importance of mathematics laboratory.
d) Content of lesson plan
e) Difference between rhombus and square.
f) Pythagorous theorem
g) Nature of CCM
h) Need of CCM

Q3) Answer in short. **[32]**

a) Plan a lesson note to teach types of triangle for class 8th students using inductive method.

OR

Plan a lesson note to teach types of quadrilateral for class 8th students using deductive method.

b) Suggest measures for enrichment of gifted students.

OR

Write characteristics of good teacher of mathematics.

c) Explain sum angle property of a triangle

OR

Explain procedure to construct incircle in the triangle.

d) Plan to implement CCM for teaching of mathematics.

OR

Write about concept of CCM.

Q4) Answer in detail (any one) **[16]**

a) Explain heuristic method of teaching mathematics using examples. Write merits and demerits.

b) Explain structure of mathematics in school curriculum.

c) Explain process to find mean of first ten prime numbers.

d) What is content cum methodology. Explain importance of CCM in teaching mathematics.

munotes.in

Total No. of Questions : 4]

P1099

[5456]-1004
B.P.Ed. (Semester - I)
METHODOLOGY OF TEACHING MATHEMATICS
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न1) एका वाक्यात उत्तर लिहा. **[8]**

अ) चलचित्र – एक शैक्षणिक साधन.

ब) प्रकल्प – अध्यापन पध्दती.

क) सराव कार्य.

ड) विषम चल

इ) त्रिकोणाचे बाह्य कोण.

फ) आशय युक्त अध्यापन पध्दती : आशय.

य) आशय युक्त अध्यापन पद्धती – निरिक्षण कौशल्य.

र) स्पर्शिका – व्याख्या.

प्रश्न2) थोडक्यात उत्तरे लिहा : **[24]**

अ) प्राथमिक स्तरावर गणित अध्यापनाचे उद्दिष्टै.

ब) तक्ता :- शैक्षणिक साहित्य.

क) गणितिय प्रयोगशाळेचे महत्व.

ड) पाठ टाचणाचे महत्व

इ) समभुज चौकोन व चौरस या मधील फरक.

फ) पायथागोरच सिध्दान्त.

य) CCM चे स्वरूप

र) CCM ची गरज.

प्रश्न3) थोडक्यात उत्तर लिहा. **[32]**

अ) 8 वी इयत्ता करिता 'त्रिकोणाचे प्रकार' अध्यापना करिता उद्गामी पध्दती अनुसार पाठ टाचण तयार करा.

किंवा

8 वी इयत्ता करिता 'चौकोनाचे प्रकार' अध्यापना करिता अवगामी पध्दती अनुसार पाठ टाचण तयार करा.

munotes.in

ब) कुशाग्र विद्यार्थीच्या सबलीकरणा करीता उपाययोजना सुचवा.

किंवा

गणित शिक्षकाचे गुण वैशिष्टे लिहा.

क) ''त्रिकोणाच्या तिन्ही कोणाची बरीज ही 180° असते'' – स्पष्ट करा.

किंवा

'त्रिकोणाच्या अंतवर्तुळ काढण्याची पध्दती स्पष्ट करा.

ड) गणित अध्यापना करिता आशययुक्त अध्यापन पध्दती अंमलात आणण्या करिता योजना करा.

किंवा

आशययुक्त अध्यापन पध्दती ची संकल्पना लिहा.

प्रश्न4) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **[16]**

अ) गणित अध्यापन पध्दतीची स्वंयशोधन पध्दती उदाहरणासह स्पष्ट करा. व पध्दती चे फायदे तोटे लिहा.

ब) गणित विषयाचे शालेय अभ्यासक्रमातील आराखडा स्पष्ट करा.

क) प्रथम दहा अविभाज्य संख्या यांचे मध्यमान काढण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

ड) आशय युक्त अध्यापन पध्दती म्हणजे काय? गणित अध्यापनामध्ये आशय युक्त अध्यापन पध्दती चे महत्व स्पष्ट करा.

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1099

[5456]-1004
B.P.Ed. (Semester - I)
METHODOLOGY OF TEACHING IT
(2015 Pattern)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Answer any four questions form the following. **[4 × 10 = 40]**

a) How IT is effective in school's functioning?

b) Which method of curriculum cunstroction is better? Discuss.

c) How our daily life is benefited by IT.

d) Write the advantages & disadvantages of using Internet.

e) Explain year & unit plan in detail with example.

f) Explain computer assisted teaching method & project method of teaching IT with example.

Q2) Answer in short. **[4 × 6 = 24]**

a) List evaluation techniques in IT. Which evaluation technique is better?

b) Discuss online & offline learning.

c) Write scope of IT

d) Write role & characteristics of IT teacher.

Q3) Short notes **[4 × 4 = 16]**

a) IT & Education.

b) Importance of lesson plan

c) Role of IT in commerce

d) Inductive & deductive method of teaching IT

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1099

[5456]-1004
B.P.Ed. (Semester - I)
METHODOLOGY OF TEACHING IT
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न1) खालील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[4 × 10 = 40]**

अ) शोलय कामकाजात माहिती तंत्रज्ञान कशा प्रकारे प्रभावी आहे.

ब) आभ्यासक्रम निर्मितीची कोणती पद्धत प्रभावी आहे? चर्चा करा.

क) आपले दैनंदिन आयुष्य माहिती तंत्रज्ञानाने कशाप्रकारे फायदेशीर झाले आहे.

ड) इंटरनेट वापराचे फायदे व तोटे लिहा.

इ) वार्षिक व घटक नियोजन उदाहरणासह लिहा.

फ) माहिती तंत्रज्ञान शिकवण्याची संगणक आधारीत अध्यापन पद्धती व प्रकल्प पद्धती स्पष्ट करा.

प्रश्न2) थोक्यात उत्तरे लिहा. **[4 × 6 = 24]**

अ) माहिती तंत्रज्ञानातील मुल्यमापन तंत्राची यादी करा. कोणते मुल्यमापन तंत्र प्रभावी आहे?

ब) ऑनलाइन व ऑफलाइन अध्ययनाविषयी चर्चा करा.

क) माहिती तंत्रज्ञानाची व्याप्ती लिहा.

ड) माहिती तंत्रज्ञान शिक्षकाची भुमिका व गुणवैशिष्ठ्ये लिहा.

प्रश्न3) टिपा लिहा. **[4 × 4 = 16]**

अ) माहिती तंत्रज्ञान व शिक्षण

ब) पाठ टाचनाचे महत्त्व

क) माहिती तंत्रज्ञानाची वाणिज्यामधील भुमिका

ड) माहिती तंत्रज्ञान शिकवण्याची अवगामी व उद्गामी पद्धत.

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P1100

[Total No. of Pages : 4

[5456] - 2001

B.P. Ed. (Physical Education)

ANATOMY & PHYSIOLOGY

Evaluation & Statistical Procedure in Physical Education and Sports

(2015 Pattern)

Time :3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates :-

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) What is Evaluation? Explain formative & summative evaluation in Physical Education. **[15]**

OR

List out tests for measuring different skill related Physical fitness factors & describe any two with suitable diagram.

Q2) C.V. Endurance test (12min. run/walk) was conducted on 9th standard student. Find mode from the following distribution & interpret it. **[15]**

CI	1701 - 1800	1601 - 1700	1501 - 1600	1401 - 1500	1301 - 1400	1201 - 1300	1101 - 1200
f	12	12	14	15	13	13	11

OR

Using Spearman's correlation method, find coefficient of correlation from the give distribution of High jump performance & standing broad jump (SBJ) Interpret coefficient of correlation.

High jump (cm.)	150	135	155	140	145	125	130	135	135
SBJ (cm.)	230	207	229	212	215	190	199	205	207

munotes.in

P.T.O.

Q3) Answer in short (Any five) : **[5]**

a) Formula for WHR.

b) Mode score of 25,20,21,25,20,18,19,25,20,18,25.

c) Difference between the two extreem scores of lower end & higher end is ___.

d) Measuring high jump performance in meter is ____ kind of evaluation.

e) "Sandenstis arm action was ideal while performing Javelin throw". This remark is an example of _____ (Product/Procedure) evaluation.

f) In JCR test battery, 'R' Stands for _____.

g) Reaction time is measured by 12 min. run walk test (True/False)

Q4) Short notes (any three) : **[15]**

a) Compare quartile deviation & standard deviation.

b) AAHPERD youth fitness test

c) BMI - A tool for measuring body composition

d) Principles of Evaluation.

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 4]

P1100

[5456] - 2001

B.P. Ed. (Physical Education)

ANATOMY & PHYSIOLOGY

Evaluation & Statistical Procedure in Physical Education and Sports

(2015 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :– 1) सर्व प्रश्न सोडवा.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) मुल्यमापन म्हणजे काय? शारीरिक शिक्षणातील आकारीक व संकलीत मूल्यमापन स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

कौशल्याधिष्ठीत शारीरिक सुदृढता घटक मोजणाऱ्या कसोट्यांची यादी करा व कोणत्याही दोन कसोट्यांचे सचित्र वर्णन लिहा.

प्र.2) इयत्ता 9 वी च्या विद्यार्थ्यांची हृदयाच्या दमदार पणाची कसोटी (12 मि. धावणे/पळणे) घेतली. खाली दिलेल्या वितरणावरून बहुलक शोधा व त्याचे अर्थनिर्वचन करा. **[15]**

CI	1701 | 1800	1601 | 1700	1501 | 1600	1401 | 1500	1301 | 1400	1201 | 1300	1101 | 1200
f	12	12	14	15	13	13	11

किंवा

स्पिअरमनची श्रेणी – अंतर सहसंबंध पध्दती वापरून दिलेल्या उंच उडी व उभ्याने लांब उडी कार्यमानांतील सहसंबंध सहगुणक शोधा व त्याचे अर्थनिवर्चन करा.

Hign jump (cm.)	150	135	155	140	145	125	130	135	135
SBJ (cm.)	230	207	229	212	215	190	199	205	207

munotes.in

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतीही पाच) **[5]**

अ) WHR चे सूत्र

ब) 25,20,21,25,20,18,19,25,20,18,25 बहूलक काढा.

क) सर्वाधिक व सर्वात कमी अशा दोन्ही टोकांकडील प्राप्तांकांमधिल फरक म्हणजे .... होय.

ड) उंच उडीचे कार्यमान मिटरमध्ये मोजणे म्हणजे .... प्रकारचे मूल्यमापन होय.

इ) ‘‘भाला फेक करतांना विद्यार्थ्याची हाताची कृती आदर्श होती’’ हा शेरा म्हणजे .... (कृती /प्रक्रीया मूल्यमापन होय)

फ) JCR टेस्ट बॅटरी मध्ये 'R' .... करीता वापरतात.

य) 12 मिनीट चालणे / धावणे कसोटीद्वारे प्रतिक्रीया काळ मोजला जाते (बरोबर /चूक)

प्र.4) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन) **[15]**

अ) चतुर्थक विचलन व प्रमाणविचलनाची तुलना

ब) AAHPERD (अफर्ड) युथ फिटनेस टेस्ट

क) BMI - शरीर घटक रचना मोजण्याचे साधन

ड) मूल्यमापनाची तत्वे

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1101

[Total No. of Pages : 2

[5456] - 2002

B.P.Ed.

Management of Physical Education & sports

(2015 Pattern)

Time :3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :-

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Attempt the any four of the following questions. **[40]**

a) What is Sports Management? Explain the principles of Sports management with suitable example.
b) For Dist. Level Basketball competition prepare a fixture and schedule by knock-out method.(No. of teams 17,No. of grounds 2 & No. of Days 2).
c) Find out area required for 200m.standard track with inner border & having 8 lanes of 1.22 m. each & Marking radius are 18.25 m.
d) Explain the Importance records & registers in Physical Education.
e) Explain the Purchase procedure in detail.
f) Write about the factors to be considered while preparing the Intramural programme.

Q2) Answer in brief **[24]**

a) Explain the functions of Sports management.
b) Write down the principles of good budget.
c) Explain follow on method for distance in Mass Athletics for 3 teams (8 Players in each team).
d) How will you plan the National Day in your school?

Q3) Short notes (Any four) **[16]**

a) Explain the Sports Industry in short.
b) Types of Sports Equipments with appropriate examples.
c) Criteria of standard track
d) Types of Registers
e) Objectives of Extramural competitions.
f) Demerits of league method.

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1101

[5456] - 2002
B.P.Ed.
Management of Physical Education & sports
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) क्रीडा व्यवस्थापन म्हणजे काय? क्रीडा व्यवस्थापनाची तत्वे योग्य उदाहरणासह स्पष्ट करा.

ब) जिल्हास्तरीय बास्केटबॉल स्पर्धेसाठी बाद पध्दतीने कार्यक्रम पत्रिका तयार करा. (संघ -17, क्रीडांगण - 2, दिवस -2)

क) 200 मी. प्रमाणित ट्रॅकची आखण्याची त्रिज्या 18.25 मी. सोबत कठडा व 1.22 मी. रूंदीच्या 8 लेन असल्यास ट्रॅकला लागणारे क्षेत्र शोधा

ड) शारीरिक शिक्षणात नोंदी व रजीस्टरचे महत्व स्पष्ट करा.

इ) क्रीडा साहित्य खरेदी प्रक्रिया स्पष्ट करा.

फ) अंतरकुल स्पर्धा कार्यक्रम ठरविताना कोणते घटक लक्षात घ्याल? स्पष्ट करा.

प्र.2) थोडक्यात उत्तरे द्या. **[24]**

अ) क्रीडा व्यवस्थापनाची कार्ये स्पष्ट करा.

ब) चांगल्या अंदाजपत्रकाची तत्वे स्पष्ट करा.

क) 3 संघांसाठी फेकिंच्या बाबीसाठी अनुसार पध्दत स्पष्ट करा. (प्रत्येक संघात 8 खेळाडू)

ड) तुमच्या शाळेत राष्ट्रीय दिनाच्या कार्यक्रमाचे नियोजन कसे काराल? स्पष्ट करा.

प्र.3) टिपा द्या. (कोणत्याही चार) **[16]**

अ) क्रीडा विश्व थोडक्यात स्पष्ट करा.

ब) क्रीडा साहित्याचे प्रकार योग्य उदाहरणासह स्पष्ट करा.

क) प्रमाणित ट्रॅकचे निकष

ड) नोंद वहीचे प्रकार.

इ) बर्हिगत स्पर्धेची उद्दिष्टे

फ) साखळी पध्दतीचे तोटे.

ⓘⓘⓘ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1102

[Total No. of Pages : 2

[5456] - 2003

B.P.Ed. (Semester - II)

203 : Profession of Physical Education

(2015 Pattern)

Time :3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :-

1) *Attempt all questions.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any 4 of the following **[40]**

a) Explain the dimensions of pedagogy & its principles.

b) What are the causes of disabilities in children?

c) Compare the appropriate & inappropriate practices related to instructional procedures & assessment in PE.

d) Name the programs in extended PE curriculum. Explain any two of them.

e) Explain in detail intellectual disability.

f) Write about models of curriculum in PE.

Q2) Answer the following questions. **[24]**

a) Define teaching & learning. Write its principles.

b) Explain the instructional strategies for visual impairment.

c) What are the rules for surviving in any organization?

d) Write about development of Psychomotor domain.

Q3) Write short notes. (any four) **[16]**

a) Autism

b) Social responsibility model in PE curriculum.

c) Obstacles in professional development.

d) Use of technology in Phy. Edu.

e) Role conflict

f) Affective domain in PE learning.

ⓘⓘⓘ

P.T.O.

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1102

[5456] - 2003
B.P.Ed. (Semester - II)
203 : Profession of Physical Education
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :– 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) पुढीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) पेडागॉजीचे आयाम व तत्वे स्पष्ट करा.

ब) बालकांमधील दिव्यांगतेची कारणे काय असतात?

क) शा.शि. अनुदेशन (अध्यापन) प्रक्रीया व परिक्षणातील योग्य व अयोग्य चालीरितींची तुलना करा.

ड) शा.शि. अभ्यासक्रमातील विस्तरित अभ्यासक्रम कार्यक्रमांची नावे लिहून कोणतेही दोन कार्यक्रम स्पष्ट करा.

इ) मतिमंदत्व (बौध्दिक दिव्यांगता) सविस्तर स्पष्ट करा.

फ) शा. शिक्षण अभ्यासक्रम अभिकल्पांबद्दल लिहा.

प्र.2) पुढील सर्व प्रश्न सोडवा. **[24]**

अ) अध्यापन व अध्ययन व्याख्या द्या व त्यांची तत्वे लिहा.

ब) दृष्टीदोषांसाठी अध्यापन योजना स्पष्ट करा.

क) संस्थेमध्ये टिकून राहण्यासाठी कोणते नियम पाळावेत?

ड) कारक क्षेत्राच्या विकासाबद्दल लिहा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[16]**

अ) स्वमग्नता

ब) शा. शिक्षणातील सामाजिक जबाबदारी अभ्यासक्रम अभिकल्प

क) व्यावसायिक विकासातील अडथळे

ड) शा. शिक्षणातील तंत्रज्ञानाचा उपयोग

इ) भूमिका संघर्ष

फ) शा.शि.अध्ययनातील भावात्मक क्षेत्र

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1103

[Total No. of Pages : 2

[5456] - 2004

F.Y. B.P.Ed. (Semester - II)

FITNESS AND WELLNESS

(2015 Pattern)

Time :3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :-

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Solve any four of the following : **[4 × 10 = 40]**

a) Write component of physical fitness, suggest a program to develop physical fitness components.

b) What is exercise and physical activity? Explain benefits of exercise and physical activity.

c) What is obesity? Explain the effect of obesity and suggest the ways of management of obesity.

d) Explain physical fitness and wellness concept and its benefits.

e) List out different training methods and explain different steps to design training program.

f) Difference between overweight and obesity. Discuss.

Q2) Solve the following : **[4 × 6 = 24]**

a) Effect of strength training program on performance.

b) Write about aerobic training method.

c) Design a physical fitness program.

d) Write training principles.

Q3) Write short notes. (any four) **[4 × 4 = 16]**

a) Circuit training.

b) 'WHR', 'RHR', 'BMR' Concepts.

c) Reasons of obesity

d) Flexibility training

e) Personal fitness program

ⓘ ⓘ ⓘ

P.T.O.

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1103

[5456] - 2004

F.Y. B.P.Ed.(Semester - II)

FITNESS AND WELLNESS

(2015 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :– 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न1) खालिल पैकी चार प्रश्न सोडवा. **[4 × 10 = 40]**

अ) शारीरिक सुदृढतेचे विविध घटक सांगून शारीरिक सुदृढता घटकांचा विकास करण्यासाठी उपक्रम सुचवा.

ब) व्यायाम आणि शारीरिक सक्रियता म्हणजे काय? व्यायाम आणि शारीरिक सक्रियतेचे फायदे सांगा.

क) स्थूलता म्हणजे काय? स्थूलतेचे परिणाम सांगून स्थूलता व्यवस्थापनाचे मार्ग सांगा.

ड) सुदृढता व निरामयता या संज्ञा स्पष्ट करा. सुदृढता व निरामयतेचे फायदे लिहा.

इ) प्रशिक्षणाच्या विविध पध्दतींची यादी करा. प्रशिक्षण कार्यक्रमाची रचना करण्यासाठी आवश्यक पायऱ्या लिहा.

फ) नेहमीपेक्षा जास्त वजन आणि स्थूलता यातील फरक यावर चर्चा करा.

प्रश्न 2) खालील प्रश्न सोडवा. **[4 × 6 = 24]**

अ) ताकद प्रशिक्षणाचा कार्यमानावर होणारा परिणाम चर्चा करा.

ब) एरोबिक प्रशिक्षण पध्दती बद्दल लिहा.

क) शारीरिक सुदृढता कार्यक्रम तयार करा.

ड) प्रशिक्षणाची तत्वे सांगा.

प्रश्न 3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) चक्रिया प्रशिक्षण

ब) 'WHR' 'RHR' आणि 'BMR' संकल्पना.

क) स्थूलतेची कारणे

ड) लवचिकता प्रशिक्षण

इ) वैयक्तिक सुदृढता कार्यक्रम

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1104

[Total No. of Pages : 2

[5456] - 3001

B.P.Ed. (Semester - III)

301 : Evaluation in Physical Education & Sports

(2015 Pattern)

Time :3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :-

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Answer in brief (Any Four) **[4 × 10 = 40]**

a) Explain approaches of evaluation with examples.

b) Write the administration of sit ups test on the 40 students of 8th std.

c) List Qualitative tools of evaluation. Explain rating scale with example.

d) AAHPERD youth fitness test battery.

e) Why test, measurement & evaluation is important for physical education teacher.

f) Explain factors affecting measurements.

Q2) Answer in short **[4 × 6 = 24]**

a) Write classification of tests.

b) Explain criteria of test selection.

c) Write factors used in grading & methods of grading

d) Explain BMI & WHR

Q3) Short notes **[4 × 4 = 16]**

a) Continuous comprehensive Evaluation.

b) Principles of Evaluation.

c) Authentic Assessment.

d) Harvard Step test.

ⓘ ⓘ ⓘ

P.T.O.

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1104

[5456] - 3001

B.P.Ed. (Semester - III)

301 : Evaluation in Physical Education & Sports

(2015 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :– 1) सर्व प्रश्न सोडवा.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) संक्षिप्त उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **[4 × 10 = 40]**

अ) मुल्यमापनाचे दृष्टीकोन उदाहरणासह स्पष्ट करा.

ब) सिट अप्स् कसोटीचे 8 वीच्या 40 विद्यार्थांवर कसे व्यवस्थापन कराल ते लिहा.

क) मुल्यमानाच्या गुणात्मक तंत्रांची यादी करा. पदनिश्चय श्रेणी उदाहरणासह स्पष्ट करा.

ड) आफर्ड युथ फिटनेस कसोटी संच स्पष्ट करा.

इ) शारीरिक शिक्षकाला कसोटी, मापन व मुल्यमापन का गरजेचे आहे?

फ) मुल्यमापनावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

प्र.2) थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[4 × 6 = 24]**

अ) कसोट्यांचे वर्गीकरण लिहा.

ब) कसोटी निवडीचे निकष स्पष्ट करा.

क) श्रेणीचे घटक व श्रेणी देण्याच्या पद्धती लिहा.

ड) बी. एम. आय. व डब्ल्यु. एच. आर. स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा. **[4 × 4 = 16]**

अ) सातत्यपुर्ण सर्वांकष मुल्यमापन

ब) मुल्यमापनाची तत्वे लिहा.

क) सत्य मुल्यमापन

ड) हारवर्ड स्टेप टेस्ट

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1105

[Total No. of Pages : 2

[5456] - 3002

B.P. Ed.

302 : BIOMECHANICS

(2015 Pattern)

Time :3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates :

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Write in brief (any 4) : **[4 × 10 = 40]**

a) Define Biomechanics. Explain how will you apply knowledge of biomechanics in sports and games.

b) Explain how laws of motion are applicable in basketball sport.

c) Describe how principles of stability is applicable while playing football.

d) Write quantitative and qualitative analysis of running.

e) Define projectile. Explain principles of projectile using examples from sports and games.

f) Describe different planes and axis with examples.

Q2) Write in brief (Attempt all) **[4 × 6 = 24]**

a) Differentiate between scalar and vector quantities with examples.

b) Define force. Write factors is affecting force.

c) Define lever. Explain classes of lever with examples from sports and games.

d) Describe steps involved in biomechanical analysis.

Q3) Write short notes. (any four) **[4 × 4 = 16]**

a) Define work, power, energy and impulse.

b) Types of motion.

c) Define angular velocity and angular acceleration.

d) Differentiate between pulling and pushing.

e) Write qualitative analysis of jumping.

f) Write types of body movements.

P.T.O.

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1105

[5456] - 3002
B.P. Ed.
302 : BIOMECHANICS
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :– 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) संक्षिप्त उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **[4 × 10 = 40]**

अ) जीवयांत्रिकी शास्त्र – व्याख्या द्या. जीवयांत्रिकी शास्त्राचे ज्ञानाचे उपयोजन खेळ व क्रिडात कसे कराल हे स्पष्ट करा.

ब) गतीविषयक नियम बास्केटबाल खेळामधे कसे उपयोजनात येतात हे स्पष्ट करा.

क) स्थिरत्व चे तत्वे फुटबॉल खेळामध्ये कसे उपयोजनात येतात याचे वर्णन करा.

ड) धावणे या कृती चे गुणात्मक व संख्यात्मक विश्लेषण लिहा.

इ) प्रक्षेपणाची व्याख्या द्या. प्रक्षेपणाचे तत्वे खेळ व क्रिडातील उदाहरणासह स्पष्ट करा.

फ) प्रतल व अक्ष उदाहरणासह विषद करा.

प्र.2) संक्षिप्त उत्तरे लिहा. **[4 × 6 = 24]**

अ) आदिश राशि व सदिश राशि मधील फरक उदाहरणासह सांगा.

ब) बलाची व्याख्या द्या. बलावर परिणाम करणारे घटक लिहा.

क) ‘तरफ’ व्याख्या द्या. तरफ चे वर्ग खेळ व क्रिडातील उदाहरणासह स्पष्ट करा.

ड) जीवयांत्रिकी विश्लेषणातील पायऱ्या विषद करा.

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणतेही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) कार्य, शक्ती, ऊर्जा व आवेग – व्याख्या द्या.

ब) गती चे प्रकार.

क) कोणीय वेग व कोणीय त्वरण–व्याख्या द्या.

ड) ओढणे व ढकलणे या मधील फरक

इ) उडी मारणे या कृतीचे गुणात्मक विश्लेषण

फ) शारीरिक हालचालीचे प्रकार लिहा.

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1106

[Total No. of Pages : 3

[5456] - 3003

B.P.Ed. (Semester - III)

Personality Development & Soft Skills

(2015 Pattern)

Time :3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates :-

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Attempt any four questions. **[4 × 10 = 40]**

a) Discuss the dimensions which are an integral part of the human personality, as per Swami Vivekananda.

b) What are the key leadership traits that originate from one's personality? Give relevant examples.

c) Discuss the skills that are judged in a group discussion & list down the key steps to succeed

d) Explain the process of communication. What measures would you adopt to improve communication skills.

e) What are the key points in writing an effective resume? Elaborate.

f) Mount Sinai High School - Kuwait. We are looking for qualified & enthusiastic physical education teachers, with experience in conducting coaching camps & group activity classes. Interested professionals can send you resume's to recruitment @ mountsinai.in

Q2) All questions are compulsory. **[4 × 6 = 24]**

a) List down the different types of interviews and state the desired body language during interviews.

b) In an interview if you are asked a question why should we employ you? What would you answer?

c) Which are the personal space (zones) that we create around us?

d) What are the do's & dont's during a group discussion.

P.T.O.

munotes.in

Q3) Attempt any four **[4 × 4 = 16]**

a) Soft skills & hard skills

b) Team building activity to develop good listening skills.

c) Telephone etiquettes

d) Resume writing

e) Speaking guidelines

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1106

[5456] - 3003
B.P.Ed. (Semester - III)
Personality Development & Soft Skills
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) पुढीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा **[4 × 10 = 40]**

अ) स्वामी विवेकानंदानुसार मानवी व्यक्तिमत्वाचे अविभाज्य पैलू कोणते यावर चर्चा करा.

ब) एखाद्याच्या व्यक्तिमत्वातून उधृत होणारे नेतृत्वगूण कोणते असतात? उदारहणे द्या.

क) गटचर्चेमधून कोणत्या गूणांचे मूल्यमापन केले जाते यावर चर्चा करून, चांगली गटचर्चा करण्याच्या महत्वाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

ड) संप्रेषण प्रक्रीया स्पष्ट करा. संप्रेषण कौशल्य सुधारण्यासाठी कोणते उपाय कराल?

इ) प्रभावी रेझ्युमे लिहिण्यासाठीचे महत्वाचे मुद्दे स्पष्ट करा.

फ) माऊण्ट सिनै हायस्कूल - कुवेत येथे अर्टताप्राप्त व उत्साही शा.शि. शिक्षक भरावयाचे आहेत. तसेच प्रशिक्षण शिबिरे, ग्रुप ॲक्टिव्हिटीचा अनुभवही आवश्यक. इच्छित अर्जदारांनी ई-मेल द्वारे रेझ्युमे पाठवावा. ई मेल - रिक्रुटमेंट @ माऊण्टसिनै.इन

प्र.2) सर्व प्रश्न सोडवा **[4 × 6 = 24]**

अ) मुलाखतींचे विविध प्रकार स्पष्ट करून मुलाखती दरम्यानची देहबोली स्पष्ट करा.

ब) मुलाखतीदरम्यान 'आम्ही आपल्याला नोकरीची संधी का द्यावी? असा प्रश्न विचारल्यास आपण काय उत्तर द्याल?

क) स्वत:भोवती कोणती वैयक्तिक अवकाश (स्पेस) क्षेत्र असतात ती सांगून अर्थ स्पष्ट करा.

ड) गटचर्चेदरम्यान काय करावे व काय करू नये हे स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणतेही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) सॉफ्ट स्किल व हार्ड स्किल

ब) श्रवण कौशल्य विकसनासाठी सांधिक उपक्रम

क) टेलिफोन शिष्टाचार

ड) रेझ्युम लिहिणे

इ) प्रभावी बोलण्याची दिशादर्शक तत्वे

ⓘ ⓘ ⓘ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2962

[Total No. of Pages : 3

[5456]-3004
B.P. Ed.
HEALTH & NUTRITION
(2015 Pattern)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *All the questions are compulsory.*
2) *Figures to the right, indicate full marks.*

munotes.in

Q1) Attempt any four of the following questions. **[40]**

a) Explain Principles of Health Education.

b) Definition of Health Education. Explain objectives of Health Education.

c) Definition of Diseases. Explain measles and TB Disease symptoms, preventions and remedies.

d) What is BMR. Write Elements of Balanced Diet and Daily Energy Requirement.

e) Explain Training Diet: Carbs Loading

f) Explain side effects of Tobacco and its remedies.

Q2) Answer in brief. **[24]**

a) Write types of Vitamins. List the food sources for Vitamins.

b) Write the Classification of Diseases and Illness.

c) Explain functions of Diet.

d) Nutrition for Diabetic patient.

Q3) Short notes (Any Four) **[16]**

a) Benefit of minerals.

b) Importance of carbohydrates in the diet.

c) Diseases and Illness due to Alcohol

d) Postural & Postural deformities.

e) Supplements & Ergogenic Aids

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P2962

[5456]-3004
B.P. Ed.
HEALTH & NUTRITION
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :– *1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.*
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) आरोग्य शिक्षणाचे तत्त्वे स्पष्ट करा.

ब) आरोग्य शिक्षणाची व्याख्या द्या. आरोग्य शिक्षणाची उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.

क) आहाराची व्याख्या द्या. गोवर व क्षय रोगाचे लक्षणे/ओळख उपचारात्मक व प्रतिबंध उपाय स्पष्ट करा.

ड) चयापचय दर म्हणजे काय? समतोल आहाराचे घटक व ऊर्जेची दैनंदिन आवश्यक्ता लिहा.

इ) प्रशिक्षण आहार स्पष्ट करा. – कार्बोदके लोडींग

फ) तंबाखुचे दुष्परिणाम लिहा. व त्यावर उपाय सुचवा.

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तरे द्या. **[24]**

अ) जीवनसत्वाचे प्रकार लिहा व त्यांच्या स्त्रोतांची यादी करा.

ब) रोग आणि आजाराचे वर्गीकरण लिहा.

क) आहाराची कार्य लिहा.

ड) मधुमेहीसाठीचा आहार

munotes.in

प्रश्न *3)* टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[16]**

अ) क्षारांचे फायदे

ब) आहारात कार्बोदकांचे महत्त्व

क) दारूमुळे होणारे रोग व आजार

ड) शरीरधारणा व शरीरधारणा व्यंग

इ) पूरक आणि एर्गोजेनिक साधने

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1107

[Total No. of Pages : 2

[5456] - 4001

B.P.Ed.

401 : Research & Statistics in Physical Education & Sports

(2015 Pattern) (Semester-IV)

Time :3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :-

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Write in detail (any four) **[4 × 10 = 40]**

a) Define research & explain applied & action research with examples.

b) List methods of sampling methods. Explain any three probable sampling techniques.

c) Differentiate between research hypothesis & null hypothesis.

d) Write characteristics of normal probability curve with lebelled diagram.

e) Find the correlation using Spearman's rank order method & interprete the association between sit ups & push ups scores.

Sit ups	32	51	60	57	52	49	52	56	49	40
Push ups	30	29	34	45	32	26	32	42	39	25

f) Find the standard deviation of the following data.

30	33	37
31	33	38
32	37	39
40		

Q2) Write in brief **[4 × 6 = 24]**

a) Differentiate between limitations & delimitations with example.

b) Explain Descriptive research.

c) Explain types of data.

d) What is inferential statistics? List the tools of inferential statistics.

Q3) Write in short note : **[4 × 4 = 16]**

a) Steps of formulating research problem.

b) Data collection tools

c) Measures of variability

d) Z score & T Score.

ⓘ ⓘ ⓘ

P.T.O.

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1107

[5456] - 4001
B.P.Ed.
401 : Research & Statistics in Physical Education & Sports
(2015 Pattern) (Semester-IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **[4 × 10 = 40]**

अ) संशोधनाची व्याख्या द्या व उपयोजीत संशोधन तसेच कृती संशोधन सोदाहरण स्पष्ट करा.

ब) न्यादर्शन पध्दतींची यादी करा. कोणत्याही तीन संभ्याव्य न्यादर्शन पध्दती स्पष्ट करा.

क) संशोधन परिकल्पना व शून्य परिकल्पनेतील फरक स्पष्ट करा.

ड) प्रसामान्य संभव वक्राची गुणवैशिष्टे आकृती व नावांसह लिहा.

इ) स्पिअरमनच्या श्रेणी-अंतर पध्दतीने सहसंबंध काढा व सीटअपस् व पूश अपस् प्राप्तांकामधिल संबधाचे अर्थनिर्वचन करा.

सीट अपस्	32	51	60	57	52	49	52	56	49	40
पूश अपस्	30	29	34	45	32	26	32	42	39	25

फ) खालील वितरणावरून प्रमाण विचलन शोधा.

30	33	37
31	33	38
32	37	39
40		

प्र.2) थोडक्यात लिहा. **[4 × 6 = 24]**

अ) मर्यादा व परिसीमा (Delimitations) मधिल फरक स्पष्ट करा.

ब) वर्णनात्मक संशोधन स्पष्ट करा.

क) संशोधन माहिती प्रकार स्पष्ट करा.

ड) अनुमानात्मक सांखिकी म्हणजे काय? अनुमानात्मक सांखिकीच्या साधनांची यादी करा.

प्र.3) टीपा लिहा **[4 × 4 = 16]**

अ) संशोधन समस्या तयार करण्याच्या पायऱ्या

ब) माहिती संकलनाची साधने

क) विचलनशीलतेची परिमाणे

ड) 'Z' गुण व 'T' गूण

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1108

[Total No. of Pages : 2

[5456] - 4002

B.P.Ed. (Physical Education)

402 : SPORTS MEDICINE, ATHLETIC CARE AND REHABILITATION

(2015 Pattern)

Time :3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates :-

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

munotes.in

Q1) Answer in detail (Any 4) **[4 × 10 = 40]**

a) Define Sports medicine and write objective of sports medicine extension service in details.

b) Define doping and explain prohibited method in details and their effects.

c) Explain in detail sprain, Laceration and Bruises and its first aid.

d) Explain in detail ultrasound therapy.

e) Define first aid explain in detail first aid for fire, Burns food poisoning and bee stings.

f) Write causes and prevention of sports injuries.

Q2) Answer in brief: **[4 × 6 = 24]**

a) Explain prohibited substances.

b) Write first aid for Abrasions and Puncture wounds.

c) Describe cryotheraphy with one method of cryotherapy.

d) Write general principles of first aid.

Q3) Write short note (any 4) **[4 × 4 = 16]**

a) Roles of members of sports medicine team.

b) Types of fractures and its first aid.

c) Praffin bath.

d) Types of bandages and bandaging for head.

e) Cardiopulmonary resuscitation.

f) Effects of massage on skin.

ⓘ ⓘ ⓘ

Total No. of Questions : 3]

P1108

[5456] - 4002

B.P.Ed. (Physical Education)

402 : SPORTS MEDICINE, ATHLETIC CARE AND REHABILITATION

(2015 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :– 1) सर्व प्रश्न सोडवा.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न1) सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **[4 × 10 = 40]**

अ) क्रिडा वैधकशास्त्राची व्याख्या द्या. क्रिडा वैधक विस्तार विभाग करिताचे क्रिडा वैधकशास्त्राचे उद्दिष्टे लिहा.

ब) डोंपिग – व्याख्या द्या. प्रतिबंधित पद्धती सविस्तर लिहा व त्याचे परिणाम लिहा.

क) लचक, क्षति व खोक सविस्तर स्पष्ट करा व त्याकरिता प्रथमोपचार सांगा.

ड) अल्ट्रासाऊंड उपचारात्मक पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.

इ) प्रथमोपचाराची व्याख्या द्या. जळणे, भाजणे, विषबाधा व मधमाशी डंक या करिताचे प्रथमोपचार सविस्तर स्पष्ट करा.

फ) खेळातील इजांचे कारण व त्या करिताचे प्रतिबंधात्मक उपचार लिहा.

प्रश्न2) थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[4 × 6 = 24]**

अ) प्रतिबंधित पदार्थ स्पष्ट करा.

ब) अपघर्षण व टोचणेऱ्या करिता प्रथमोपचार स्पष्ट करा.

क) थंड उपचारात्मक पद्धतीचे एका प्रकारा सह वर्णन करा.

ड) प्रथमोपचारा करिताचे सामान्य तत्वे लिहा.

प्रश्न3) टिपा लिहा. (कोणतेही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) क्रिडा वैधक संघातील सदस्याची भूमिका

ब) अस्थिभंग चे प्रकार व प्रथमोपचार

क) पॅराफिन मेण ने उपचार

ड) कृत्रिम श्वसन (CPR)

इ) मलमपट्टी चे प्रकार व डोक्याला इजा झालावरतीची मलमपट्टी

फ) मसाज चे त्वचेवर होणारे परिणाम.

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1109

[Total No. of Pages : 2

[5456] - 4003

B.P.Ed. (Semester-IV)

PHYSICAL EDUCATION

Theory of Sports and Games

(2015 Pattern)

Time :3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :-

1) ***All questions are Compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Write in brief (Four out of six) **[4 × 10 = 40]**

a) Explain the interrelation between Play-Game -Sports.
b) Explain the offensive and defensive strategies in Invasion games.
c) List out the Rules of Games Kho-Kho?
d) Explain the 10 terminology of Athletics.
e) Describe 3 technologies used in Athletics.
f) Describe the criteria for any state level 2 awards in sports field.

Q2) Solve all questions. **[4 × 6 = 24]**

a) Write the differance between play and game.
b) List out track events in athletics.
c) Draw the football court with suitable names.
d) Write down any two combative games along with origin & four world famous competitions?

Q3) Solve all questions : **[4 × 4 = 16]**

a) Explain term: official, judges.
b) List down 4 fouls in Kho-Kho.
c) List down 4 fouls in basket ball.
d) RFID technology in sports.

ⓘ ⓘ ⓘ

P.T.O.

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1109

[5456] - 4003
B.P.Ed. (Semester-IV)
PHYSICAL EDUCATION
Theory of Sports and Games
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :– 1) सर्व प्रश्न सोडवीने आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न1) सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **[4 × 10 = 40]**

अ) खेळणे (लीलया) – खेळ – क्रीडा यांमधील आंतरसंबंध स्पष्ट करा.

ब) इनवेजन (अतिक्रमणात्मक) खेळातील संरक्षणात्मक / बचावात्मक आणि आक्रमणात्मक डावपेच स्पष्ट करा.

क) खो–खो खेळातील नियमांची यादि करा.

ड) ॲथलेटीक्स क्रीडा प्रकारातील कोणतेही 10 संघा स्पष्ट करा?

इ) ॲथलेटीक्स क्रीडा प्रकारातील तीन तंत्रज्ञान वर्णन करा?

फ) क्रीडाक्षेत्रातील राज्यस्तरीय कोणतेही दोन पुरस्कारांबाबत माहीती द्या.

प्रश्न2) सर्व प्रश्न सोडविणे. **[4 × 6 = 24]**

अ) खेळ आणि क्रीडा यांमधील अंतर स्पष्ट करा.

ब) ॲथलेटीक्स क्रीडा प्रकारातील धावण्याचा स्पर्धा प्रकारांची यादी करा.

क) फुटबॉल खेळातील क्रीडांगणाची सवर्ण आखणी करा.

ड) कोणत्याही दोन द्वंद्वात्मक खेळ सांगून त्याच उगम व प्रत्येकी चार जागतिक स्पर्धा लिहा.

प्रश्न3) सर्व प्रश्न सोडविणे. **[4 × 4 = 16]**

अ) संज्ञा स्पष्ट करा: Official (सामनाधिकारी), Judge (पंच)

ब) खो–खो खेळातील कोणतेही 4 प्रमाद लिहा.

क) बास्केट बॉल खेळातील कोणतेही 4 प्रमाद लिहा.

ड) RFID तंत्रज्ञानाचा क्रीडाक्षेत्रातील वापर

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1110

[Total No. of Pages : 4

[5456]-4004

B.P.Ed. (Semester - IV)

YOGA EDUCATION

(2015 Pattern)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***

2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Attempt any four of the following **[40]**

a) Write historical background of the yoga write correlation between Yoga and physical education.

b) List out types of pranayama explain anulom vilom pranayama in detail.

c) Write names of PANCHKOSH and explain any two in detail.

d) What is yogic diet? How diet affects on mind? Explain.

e) What are the different kriyas in yoga? List out the kriyas explain tratak kriya in detail.

f) Explain importance of yogic exercises for special children.

munotes.in

Q2) Write all of the following **[24]**

a) Explain meaning of "Sthiram sukham Asanam" according to maharshi patanjali

b) Explain yoga in bhagawatgita

c) List the asanas according to its types.

d) List out various competitions of yogasanans.

Q3) Write short notes (any four) **[16]**

a) 'Bandhas' in yoga

b) How kapalbhati should perform?

c) Function of Eda, Pingla and sushumnna Nadi.

d) Write names of different mudras

e) Write mantras of suryanamskara

f) Importance of yoga world day.

ⓘⓘⓘ

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P1110

[5456]-4004
B.P.Ed. (Semester - IV)
YOGA EDUCATION
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न1) खालील पैकी चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) योगाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी लिहा. योगा आणि शारीरिक शिक्षणातील सहसंबंध लिहा.

ब) प्राणायामचे प्रकारांची यादी करा. अनुलोम विलोम प्राणायाम सविस्तर स्पष्ट करा.

क) पंचकोशांची नावे लिहून कोणतेही दोन कोश सविस्तर स्पष्ट करा.

ड) यौगिक आहार म्हणजे काय? आहाराचा मनावर कसा परिणाम होतो? स्पष्ट करा.

इ) योगामधील विविध क्रिया कोणत्या? यादी करा. त्राटक ही क्रिया सविस्तर स्पष्ट करा.

फ) विशेष मुलांसाठी योगिक व्यायाम प्रकारांचे महत्व विशद करा.

प्रश्न2) खालील प्रश्न सोडवा. **[24]**

अ) महर्षी पतंजलीच्या नुसार ''स्थिरम् सुखम् आसनम्'' चा अर्थ सांगा.

ब) भगवत गीतेतील योग स्पष्ट करा.

क) आसनांची प्रकारांनुसार यादी करा.

ड) योगासनाच्या विविध स्पर्धांची यादी करा.

प्रश्न3) टीपा लिहा (कोणत्याही चार) **[16]**

अ) योगामधील 'बंध'

ब) 'कपालभाती' कशी करावी?

क) 'इडा' 'पिंगला' आणि 'सुशुम्ना' नाडीचे कार्य.

ड) विविध मुद्रांची नावे लिहा.

इ) सूर्यनमस्काराचे मंत्र लिहा.

फ) 'जागतिक योगदिनाचे' महत्व.

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1110

[5456]-4004
B.P.Ed. (Semester - IV)
FITNESS & CONDITIONING
(2015 Pattern)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Attempt any 4 questions. **[40]**

a) Explain in detail fitness & its components.
b) Write a detailed program to improve agility.
c) Explain in detail modes of resistance training.
d) Discuss the strategies to enhance exercise adherence.
e) Explain the activity pyramid with examples.
f) Write a note on endurance training with examples.

Q2) All questions are compulsory. **[24]**

a) Write a note on assessment of health related physical fitness.
b) Write a note on training for flexibility.
c) Differentiate between free weights v/s machine weight and compound v/s isolation resistance training.
d) Do's & dont's of verbal and non-verbal communication with clients in a gym setting.

Q3) Attempt any four (short note) **[16]**

a) Rhythmic activities for endurance
b) Goal Setting
c) Muscular Strength
d) Gym etiquettes
e) Trends in training.

ⓘⓘⓘ

munotes.in

Total No. of Questions : 3]

P1110

[5456]-4004
B.P.Ed. (Semester - IV)
FITNESS & CONDITIONING
(2015 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न1) खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) सुदृढता आणि सुदृढतेचे घटक सविस्तर स्पष्ट करा.

ब) दिशाभिमुखतेच्या सुधारणेसाठी सखोल कार्यक्रम लिहा.

क) रोध प्रशिक्षणाचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.

ड) व्यायाम निष्ठा वाढविण्यासाठीच्या धोरणांची चर्चा करा.

इ) उपक्रम पिरॅमिड उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

फ) उदाहरणासह दमदारपणाचे प्रशिक्षण यावर टिप लिहा.

प्रश्न2) खालील सर्व प्रश्न सोडवा. **[24]**

अ) आरोग्याधिष्ठीत शारीरिक सुदृढेत्त्वे मूल्यनिर्धारण यावर टीप लिहा.

ब) लवचिकतेसाठी प्रशिक्षण यावर टीप लिहा.

क) फ्री वेटस विरूध्द मशिन वेटस आणि एकत्रित विरूध्द अलग रोध प्रशिक्षण यांतील फरक लिहा.

ड) व्यायामशाळेत ग्रहाकासोबत संवाद करताना काय करावे आणि काय टाळावे (शाब्दीक आणि अशाब्दीक संवाद करताना)

प्रश्न3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[16]**

अ) दमदारपणासाठी तालबध्द उपक्रम

ब) ध्येय निश्चित करणे

क) स्नायू ताकद

ड) व्यायाम शाळेतील शिष्टाचार

इ) प्रशिक्षणातील प्रवाह.

ⓘ ⓘ ⓘ

munotes.in